

Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

ФОРМУВАННЯ РИНКОВИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ

**Збірник наукових праць
№9 (280)**

Київ 2024

**Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць
Вип. 9 (280). – К., 2024. – 115 с.**

Рекомендовано Вченою радою ДНДІМЕ

Протокол №7 від 28.08.2024 р.

Збірник статей присвячено науковим здобуткам молодих науковців – аспірантів та здобувачів наукових ступенів кандидата та доктора економічних наук. Він охоплює широкий спектр проблем із таких напрямів:

- макроекономічні аспекти сучасної економіки;
- інноваційно–інвестиційна політика;
- економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності;
- розвиток регіональної економіки;
- соціально–трудова проблеми.

Розраховано на науковців і спеціалістів, які займаються питаннями управління економікою та вивчають теорію та практику формування ринкових відносин в Україні.

Відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України від 28 грудня 2019 р. № 1643 даний збірник віднесено до Переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук, категорія «Б».

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

СТУДІНСЬКА Г.Я., доктор економічних наук (головний науковий редактор)
ХОДЖАЯН А.О доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ПАСІЧНИК Ю.В. доктор економічних наук, професор (заступник наукового редактора)
ЗАХАРІН С.В., доктор економічних наук, с.н.с. (заступник наукового редактора)
АЛЕКСЄЄВ І.В., доктор економічних наук, професор
НЕБОТОВ П.Г., кандидат економічних наук, директор
ВАРНАЛІЙ З.С., доктор економічних наук, професор
ГУЖВА І.Ю., доктор економічних наук
КИЗИМ М.О., доктор економічних наук, професор, член–кор НАНУ
КУЛЬПІНСЬКИЙ С.В., доктор економічних наук
КОРНЄЄВ В.В., доктор економічних наук, професор
ВАСИЛЬЧАК С.В., доктор економічних наук, професор
ЛОПУШНЯК Г.С., доктор економічних наук, професор
КИЧКО І.І., доктор економічних наук, професор
ШОСТАК Л.Б., доктор економічних наук, професор
ГАРБАР Ж.В., доктор економічних наук, доцент, професор
ЧЕРКАШИНА К.Ф., кандидат економічних наук, доцент
ІВАНОВ Є.І., кандидат економічних наук (відповідальний секретар)

МІЖНАРОДНА РЕДАКЦІЙНА РАДА

АГНЄШКА ДЗЮБІНСЬКА, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту підприємства
АДАМ САМБОРСЬКИ, доктор філософії, Економічний університет м. Катовіце Польща, кафедра менеджменту підприємства
ВІРГІНІЯ ЮРЕНІСЕНЕ, професор, доктор наук, завідувач кафедри філософії та культурології, Каунаський факультет, Вільнюський університет, Литва
ГОРБОВИЙ АРТУР ЮЛІАНОВИЧ, професор, доктор технічних наук, Словацька Академія аграрних наук, член відділення економіки та менеджменту, (Словацька республіка)
ДІАНА СПУЛБЕР, доктор філософії, Університет Генуї, асистент професора кафедри філософії суспільств, м. Генуя (Італія)
ІВАН ТЕНЕВ ДМИТРОВ, професор, доктор економічних наук, Університет «проф. д-р Асен Златаров», завідувач кафедри економіки і управління, м. Бургас (Болгарія)
МІТАР ЛУТОВАЦ, професор, доктор технічних наук, Університет Уніон ім. Миколи Тесла, факультет індустріального управління, завідувач кафедри технологій, м. Белград (Сербія)
ЮРАЙ СІПКО, професор, доктор економічних наук, Словацька Академія наук, директор інституту економічних досліджень, м. Братислава (Словацька республіка)
СОФІЯ ВИШКОВСЬКА, професор, доктор наук, зав. кафедри організації і управління (факультет управління) Технологічно–природничий університет ім. Яна і Єнджея Снядецьких у Бидгощі, Бидгощ, Польща
СТЕФАН ДИРКА, доктор економічних наук, професор, Вища економічна школа, м. Катовіце, Польща, професор кафедри менеджменту і маркетингу. Міжнародний акредитор Міністерства науки і освіти Республіки Казахстан
ТОМАШ БЕРНАТ, професор, доктор наук, завідувач кафедри мікроекономіки, факультет економіки і менеджменту, Щецинський університет, Польща

Друковане періодичне видання «Формування ринкових відносин в Україні»

внесене в міжнародну базу даних періодичних видань:

ISSN 2522–1620

Key title: Formuvannâ rînkovîh vidnosin v Ukraïni

Abbreviated key title: Form. rînkovîh vidnosin Ukr.

Індексування і реферування: Україніка Наукова, Джерело

Міжнародні інформаційні та наукометричні бази даних: Google Scholar, Index Copernicus International (ICI), Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

Формування ринкових відносин в Україні, 2024. Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації Серія КВ 22545–12445ГПР від 20.02.2017 року

© Державний науково–дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки, 2024

Methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security

The subject of the research is methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security.

The aim of the research is to determine the methodological basis for assessing the efficiency of the enterprise in the context of economic security.

Research methods. The following methods were used in the study of the topic: financial analysis; economic analysis; systematic approach; risk assessment; economic security assessment; strategic management; PEST analysis; socio-economic; graphical and tabular methods, etc.

Results of the investigation. It is established that the assessment of enterprise performance in the context of economic security is due to the current challenges faced by enterprises in the context of globalization and an unstable economic environment. Performance evaluation is not only an indicator of enterprise success, but also an important tool for maintaining economic security. Effective resource management, financial stability, ability to adapt to changes in the external environment and minimize risks contribute to the economic security of the enterprise. The efficiency of an enterprise is a key factor in its stable development and competitiveness in the market. Assessing the efficiency of an enterprise is of particular importance in the context of increased global competition and economic turbulence. The economic security of an enterprise is defined as the state of protection of its resources, capital, information and other assets from threats that may arise both within the enterprise and externally. Methodological approaches to assessing enterprise performance are divided into the following groups: financial, operational, organizational and strategic. Evaluation of the enterprise's performance in the context of economic security is based on the basic principles, the use of which provides a comprehensive analysis of the enterprise's condition in terms of its financial, economic, production, innovation and social indicators. Evaluating the efficiency of an enterprise in the context of economic security is a complex process that takes into account many factors that can be classified into internal and external, as well as quantitative and qualitative. Each of these factors requires systematic monitoring and analysis to ensure the economic security of the enterprise and achieve its efficiency. Integration of financial, operational, organizational and strategic approaches to evaluation allows to create a comprehensive model of analysis.

Scope of the results. Enterprise economics, competitiveness, economic security, enterprise management, enterprise performance.

Conclusions. As a result, we have proved that methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security are an important element of management practice, where the integration of financial, operational, organizational and strategic approaches allows for a deeper and more comprehensive analysis that increases the ability of an enterprise to withstand threats and strengthens its economic security. It is established that to ensure the sustainable development of an enterprise, it is necessary to regularly monitor its efficiency and introduce modern methods of analysis that take into account the dynamics of internal and external changes. It is determined that the efficiency of an enterprise is determined not only by financial indicators, but also by its ability to maintain stable development, adapt to changes in the market environment, reduce risks and ensure economic security. Thus, modern methodological approaches to assessing the performance of an enterprise should be flexible, integrated and focused on the long-term sustainability and security of an enterprise in a dynamic market environment, which will contribute not only to improving performance but also to ensuring reliable economic security, which is a key condition for the successful functioning of any enterprise in today's turbulent environment.

Keywords: evaluation, enterprise activity, efficiency, economic security, conditions of turbulence, sustainable development, methodological approaches, principles, factors.

Методичні підходи до оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки

Предметом дослідження є методичні підходи до оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки.

Метою дослідження є визначення методичних основ щодо оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки.

Методи дослідження. При дослідженні теми було використано методи: фінансового аналізу; економічного аналізу; системного підходу; оцінки ризиків; оцінки економічної безпеки; стратегічного управління; PEST-аналізу; соціально-економічні; графічний та табличний методи та ін.

Результати роботи. Встановлено, що оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки обумовлена сучасними викликами, з якими стикаються підприємства в умовах глобалізації та нестабільного економічного середовища. Оцінка ефективності діяльності є не лише показником успішності підприємства, але й важливим інструментом для підтримки економічної безпеки. Ефективне управління ресурсами, фінансова стійкість, здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища та мінімізувати ризики сприяє підвищенню рівня економічної безпеки підприємства. Ефективність діяльності підприємства є ключовим чинником його стабільного розвитку та конкурентоспроможності на ринку. Оцінка ефективності діяльності підприємства набуває особливого значення в умовах посиленої глобальної конкуренції та економічної турбулентності. Економічна безпека підприємства визначається як стан захищеності його ресурсів, капіталу, інформації та інших активів від загроз, що можуть виникнути як всередині підприємства, так і зовні. Методичні підходи до оцінювання ефективності підприємства поділяються на такі групи: фінансові, операційні, організаційні та стратегічні. Оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки базується на основних принципах, використання яких забезпечує всебічний аналіз стану підприємства з точки зору його фінансово-економічних, виробничих, інноваційних та соціальних показників. Оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки – це комплексний процес, який враховує багато чинників, які можуть бути класифіковані на внутрішні та зовнішні, а також на кількісні та якісні. Кожен з цих чинників вимагає систематичного моніторингу та аналізу для забезпечення економічної безпеки підприємства і досягнення його ефективності. Інтеграція фінансових, операційних, організаційних та стратегічних підходів до оцінювання дозволяє створити комплексну модель аналізу.

Галузь застосування результатів. Економіка підприємства, конкурентоспроможність, економічна безпека, управління підприємствами, ефективність діяльності підприємства.

Висновки. В результаті нами було доведено, що методичні підходи до оцінки ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки є важливим елементом управлінської практики, де інтеграція фінансових, операційних, організаційних та стратегічних підходів дозволяє забезпечити більш глибокий і комплексний аналіз, що підвищує здатність підприємства протистояти загрозам і зміцнює його економічну безпеку. Встановлено, що для забезпечення стійкого розвитку підприємства необхідно регулярно проводити моніторинг його ефективності та впроваджувати сучасні методики аналізу, що враховують динаміку внутрішніх та зовнішніх змін. Визначено, що ефективність підприємства визначається не тільки фінансовими показниками, а й його здатністю підтримувати стабільний розвиток, адаптуватися до змін у ринковому середовищі, знижувати ризики і забезпечувати економічну безпеку. Таким чином, сучасні методичні підходи до оцінювання ефективності діяльності підприємства повинні бути гнучкими, інтегрованими та орієнтованими на довгострокову стійкість і безпеку підприємства в умовах динамічного ринкового середовища, що сприятиме не лише підвищенню результативності діяльності, але й забезпеченню надійної економічної безпеки, яка є ключовою умовою успішного функціонування будь-якого підприємства в сучасних умовах турбулентності.

Ключові слова: оцінювання, діяльність підприємства, ефективність, економічна безпека, умови турбулентності, стійкий розвиток, методичні підходи, принципи, чинники.

Formulation of the problem. The importance and relevance of assessing enterprise performance in the context of economic security is due to the current challenges faced by enterprises in the context of globalization and an unstable economic environment. In today's economy, where high levels of competition, technological innovation, and market volatility play a key role, the efficiency of an enterprise directly affects its sustainability and ability to withstand threats. Performance evaluation is not only an indicator of a company's success, but also an important tool for maintaining economic security. Effective resource management, financial stability, ability to adapt to changes in the external environment and minimize risks contribute to the economic security of the enterprise. Given the constant threats, such as crises, wars, inflation, exchange rate volatility and political risks, enterprises must have effective mechanisms for monitoring and evaluating their performance, which allows them to identify weaknesses and adjust strategies in a timely manner to ensure long-term competitiveness and economic stability. Thus, studying and improving methods for assessing the efficiency of an enterprise is an important management tool for improving economic security, which makes the issue relevant for scientific research and practical solutions in the context of modern economic instability.

Analysis of research and publications on the problem. The issue of assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security is relevant for both Ukrainian and foreign scholars. Among domestic authors, this problem has been studied: G. Kozachenko and O. Volk, who studied approaches to ensuring the economic security of enterprises by assessing the efficiency of the enterprise through the prism of risks and threats. L. Shtanko – studied the methodology for assessing the economic security of the enterprise and the role of financial indicators in this context. I. Blank is one of the leading Ukrainian experts in the field of financial management, whose works cover the financial aspects of economic security of enterprises. V. Kudryavtsev – focused on risk management as the basis of economic security of the enterprise. Among foreign authors, the works of: M. Porter, who studied competitive strategy and developed a model of competitive forces that affect the economic sustainability and security of enterprises. R.

Daft, whose work in the field of organizational management includes research on the efficiency of enterprises in terms of risk management. J. Stiglitz described the problematic issues of risks and economic security at different levels of the economy, including enterprises. R. Kaplan and D. Norton – developed the Balanced Scorecard methodology, which allows to evaluate the performance of enterprises, taking into account various aspects, including risks and security. N. Negroponte – studied how technology affects the economic security of enterprises. These and other authors have made a significant scientific contribution to the study of economic security and efficiency of enterprises, which allows us to form modern approaches to assessing these aspects in practice.

Presenting main material. The efficiency of an enterprise is a key factor in its stable development and competitiveness in the market. Assessing the efficiency of an enterprise is of particular importance in the context of increased global competition and economic turbulence. In the context of ensuring the economic security of an enterprise, the development of methodological approaches to performance evaluation is an important task. The economic security of an enterprise is defined as the state of protection of its resources, capital, information and other assets from threats that may arise both within the enterprise and externally. The main components of economic security of an enterprise are (Fig. 1) [1; 5; 8; 12; 13; 16; 20]:

Economic security directly depends on the efficiency of the enterprise, because the higher the level of efficiency, the more opportunities for protecting the enterprise from threats. Methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise can be divided into several main groups: financial, operational, organizational and strategic (Fig. 2) [2; 4; 7; 11; 13; 18; 20]. Each of these approaches has its advantages and disadvantages, which should be taken into account during the analysis.

The first main approach is financial, which includes financial performance indicators, which remain a key tool for assessing the performance of an enterprise. The main financial indicators include:

- return on assets (ROA) – shows how efficiently a company uses its assets to generate profit;
- return on equity (ROE) – characterizes the return on shareholders' investments;

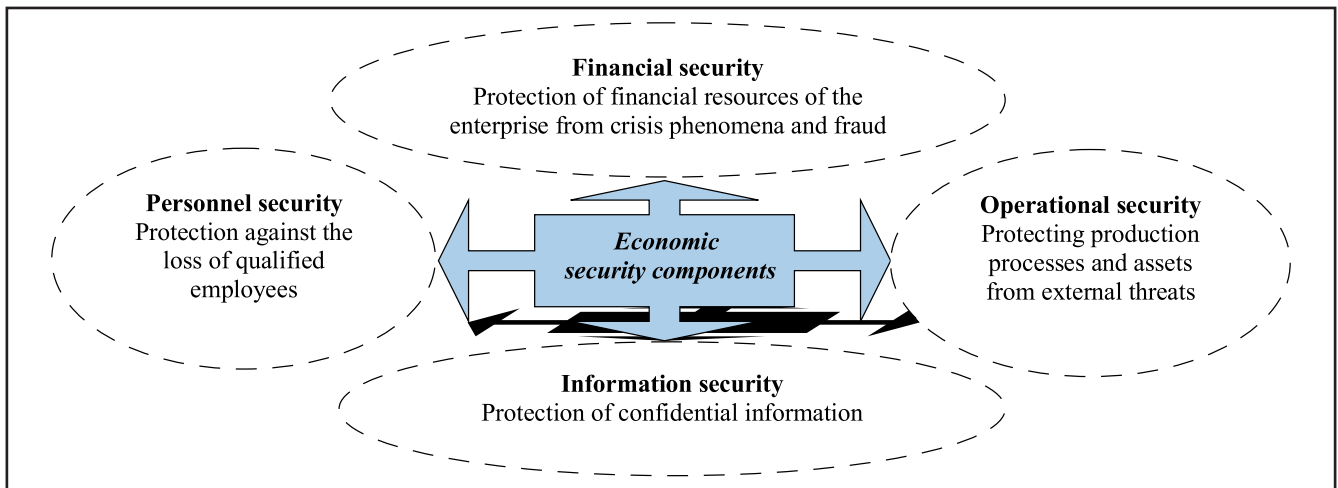

Fig. 1. The main components of economic security

• net profit is an absolute indicator that reflects the financial result of the company's activities;

liquidity and solvency – assesses the ability of a company to meet its financial obligations.

Financial indicators allow for a quantitative analysis of the company's performance, but they do not always take into account the specifics of the industry and external risks.

The second methodological approach is operational. Operational performance indicators allow assessing the effectiveness of the company's internal processes, namely:

- labor productivity – the amount of output produced per unit of time or per employee;
- asset turnover – the rate at which the company uses its resources to achieve results;
- cost of production – determines how efficiently resources are used for production.

These indicators allow assessing the efficiency of the use of enterprise resources, but they may be less relevant for companies operating in the service or innovation sector.

The third approach is organizational. The efficiency of the enterprise largely depends on its organizational structure and human resources management, where the main indicators include:

- indicators of employee engagement and motivation;
- staff turnover;
- level of employees' qualification;
- the degree of implementation of the company's plans and strategies.

Organizational indicators allow assessing the quality of the company's management and its ability to adapt to changes.

The fourth approach is strategic. Assessment of strategic efficiency allows to evaluate the com-

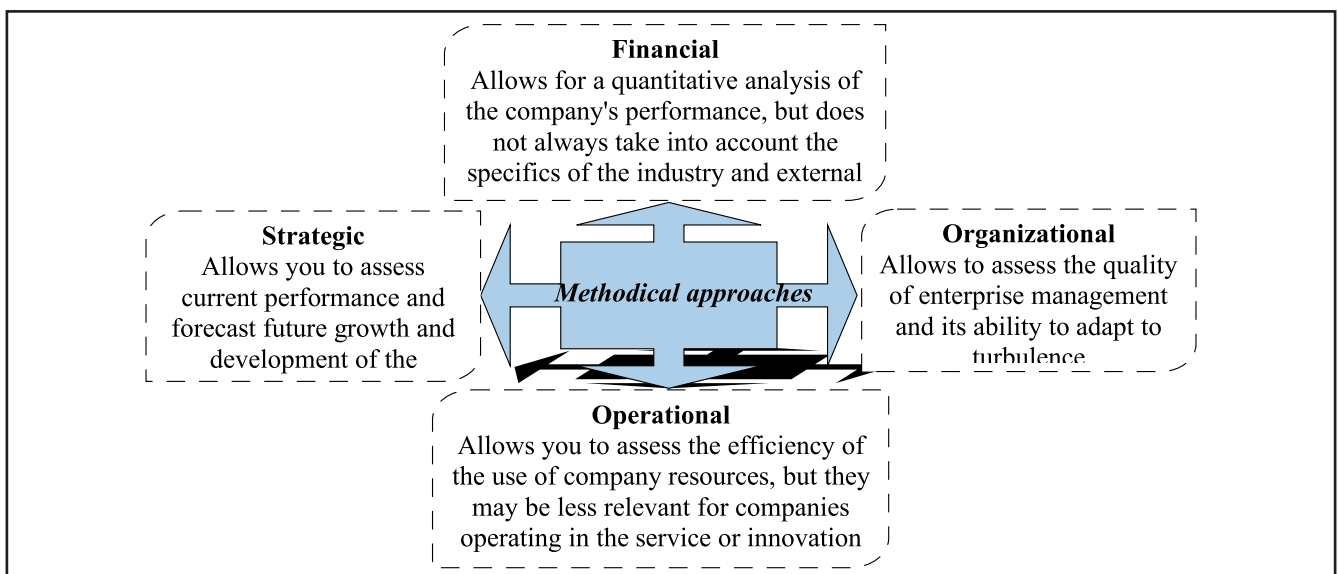

Fig. 2. Methodical approaches to assessing enterprise efficiency

Table 1. Key factors influencing the assessment of efficiency in the context of economic security

№	Group	Indicators
1.	Financial factors	Solvency is the ability of a company to meet its financial obligations on time. Asset liquidity is the ability to quickly convert assets into cash without losing their value. Profitability is an indicator of the company's profitability, which indicates the efficiency of resource use. Financial stability is the balance between the company's own and borrowed resources.
2.	Production factors	Labor productivity is the efficiency of using labor to produce products or provide services. Technological innovations – the level of introduction of new technologies that affect production efficiency and competitiveness. Condition of equipment – depreciation or modernization of production facilities affects production efficiency and cost reduction. Energy efficiency – the impact of energy costs on the total cost of production.
3.	Personnel factors	Staff qualifications – the level of professional training of employees, which directly affects the quality and speed of work. Staff turnover – high staff turnover has a negative impact on business stability and development. Staff motivation – the degree of interest of employees in achieving the company's goals, which can increase productivity.
4.	Market factors	Competition – the presence of strong competitors can reduce market share and force the company to adapt its strategies. Demand for products or services – the company's dependence on market demand and the ability to respond quickly to its changes. Changes in raw material prices – fluctuations in the cost of resources can significantly affect production costs.
5.	Legal and regulatory factors	Legislative regulation – compliance with regulations and the existence of risks of changes in legislation. Tax pressure – the level of tax payments and the complexity of the taxation system may affect the financial stability of the company. Environmental requirements – the company must comply with environmental regulations, which affects its costs and reputation.
6.	Economic factors	Inflation – rising prices for goods and services reduce purchasing power and affect the company's overall revenue. Currency fluctuations – for businesses that operate in foreign markets or use imported materials, currency fluctuations can have a significant impact on financial results. Economic instability – the general state of the economy (recessions, crises) affects the demand and financial performance of the company.
7.	Social factors	Social responsibility – the company's reputation in the eyes of society and customers may affect demand and competitiveness. The level of social stability in the region – social conflicts or instability can disrupt the company's business processes.
8.	Innovative and technical factors	Research and development (R&D) – investments in innovations ensure a long-term increase in the company's efficiency and competitiveness. Information security – ensuring data protection and confidentiality can reduce the risks to the company's operations.
9.	Political factors	Political stability – the presence or absence of political risks in a country or region can significantly affect the company's operations. Government support programs – participation in government initiatives can have a positive impact on business development.
10.	Security factors	Financial security – protection of the company from the risks of bankruptcy or inability to fulfill obligations. Information security – protection of the company's information resources from cyberattacks and unauthorized access. Operational risks – control and management of risks associated with production processes, logistics, supply and other operational areas.

pany's ability to develop and sustain in the market over the long term. Strategic indicators include:

- level of innovation;

- level of competitiveness;
- level of strategic risk management;
- investment attractiveness of the enterprise.

These indicators allow not only to assess current performance but also to predict future growth and development of the enterprise.

Assessment of the enterprise’s performance in the context of economic security is based on the basic principles, the use of which provides a comprehensive analysis of the enterprise’s condition in terms of its financial, economic, production, innovation and social indicators:

- principle of comprehensiveness – taking into account all aspects of the company’s activities and their interrelationships;

- principle of dynamism – constant updating of estimates in accordance with changes in the external and internal environment of the enterprise;
- principle of reliability – use of reliable and verified data for analysis;
- principle of objectivity – performance evaluation based on objective criteria and indicators;
- principle of continuity – continuous monitoring of the company’s activities for timely identification of risks and threats.

Evaluating the performance of an enterprise in the context of economic security is a complex pro-

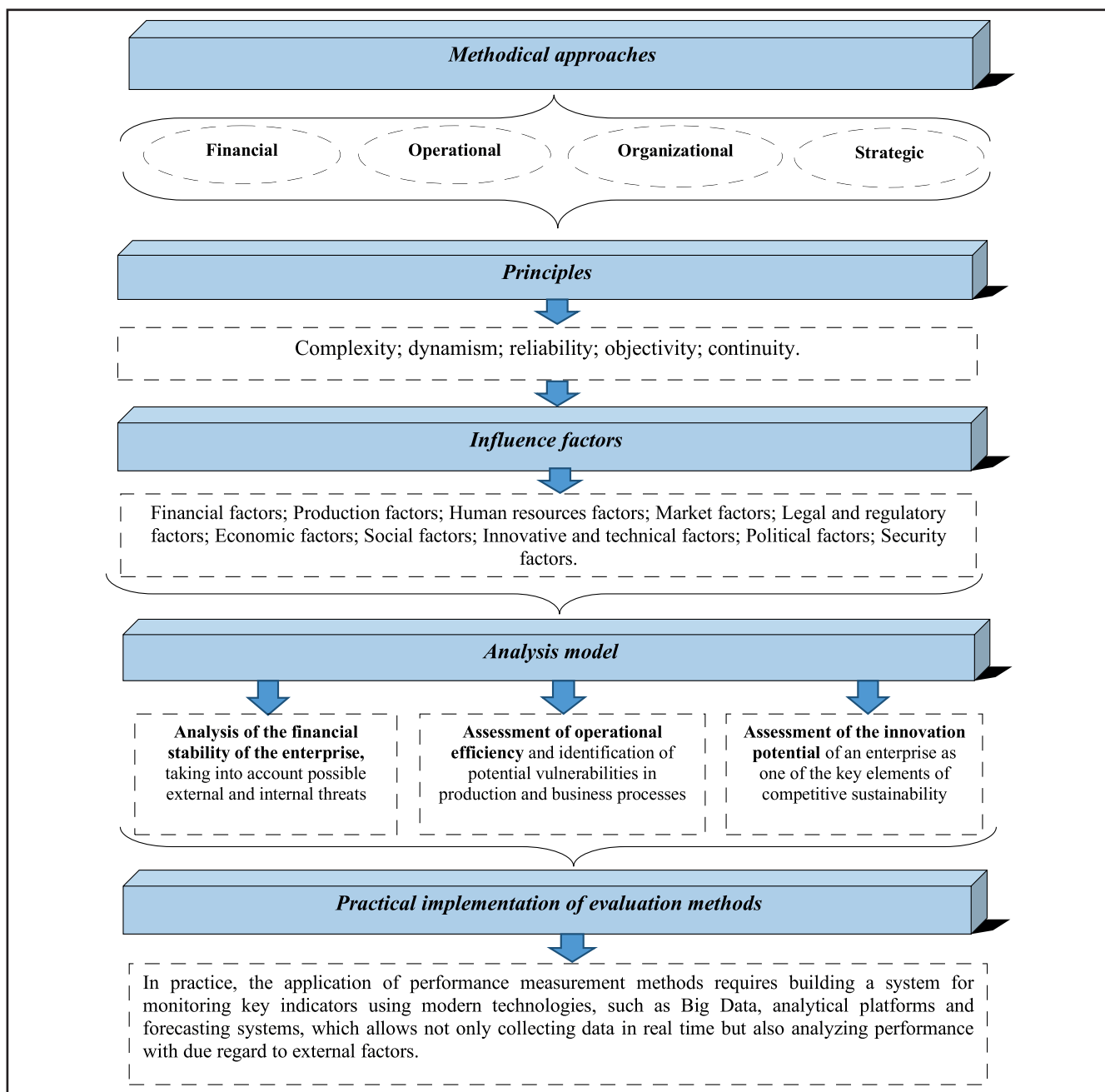

Fig. 3. Comprehensive model for analyzing the evaluation of enterprise efficiency in the context of integration of methodological approaches

cess that takes into account many factors that can be classified into internal and external, as well as quantitative and qualitative.

The key factors that influence the assessment of efficiency in the context of economic security are shown in Table 1 [3; 6; 7; 9; 14; 17; 19]:

Each of these factors requires systematic monitoring and analysis to ensure the economic security of the enterprise and achieve its efficiency. Assessment of enterprise efficiency in the context of economic security should take into account a wide range of factors and indicators. Integration of financial, operational, organizational and strategic approaches to evaluation allows to create a comprehensive model of analysis (Fig. 3) [10; 12; 15; 20].

Conclusions

Thus, we have proved that methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security are an important element of management practice, where the integration of financial, operational, organizational and strategic approaches allows for a deeper and more comprehensive analysis that increases the ability of an enterprise to withstand threats and strengthens its economic security. It is established that in order to ensure the sustainable development of an enterprise, it is necessary to regularly monitor its efficiency and introduce modern methods of analysis that take into account the dynamics of internal and external changes. It is determined that the efficiency of an enterprise is determined not only by financial indicators, but also by its ability to maintain stable development, adapt to changes in the market environment, reduce risks and ensure economic security.

The authors establish that methodological approaches to performance assessment should include quantitative and qualitative indicators reflecting financial stability, production productivity, technological development, social aspects, and market competitiveness. An important role in the assessment process is also played by the analysis of risks related to economic security, including financial, legal, innovative and operational threats. Thus, modern methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise should be flexible, integrated and focused on the long-term sustainability and security of an enterprise in a dynamic market environment, which will contribute

not only to improving performance but also to ensuring reliable economic security, which is a key condition for the successful functioning of any enterprise in today's turbulent environment.

References:

1. Chebanova, N. V., Shapoval, H. M., Patochkina, O. V. (2016). Stratehichni oriientyry diialnosti korporatyvnykh budivelnykh pidpriemstv: otsinka, bezpeka, efektyvnist [Strategic guidelines for the activity of corporate construction enterprises: evaluation, safety, efficiency]. Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Ekonomichni nauky = Bulletin of the Khmelnytskyi National University. Economic sciences, No. 3(1), P. 41–44 [in Ukrainian].
2. Dzyhalenko, S. V., Puzyrova, P. V. (2019). Rol finansovykh resursiv ta shliakhy efektyvnoho yikh upravlinnia [The role of financial resources and ways of their effective management]. Suchasni pidkhody do kreatyvnoho upravlinnia ekonomichnyimi protsesamy = Modern approaches to creative management of economic processes: materials of the 10th International Scientific and Practical Conference dedicated to the 85th anniversary of the National Aviation University, Kyiv, April 22, 2019, Vol. 2, Kyiv: NAU, P. 9–10 [in Ukrainian].
3. Fisunenکو, P. A., Shevchenko, K. I. (2019). Kryterii otsiniuvannia efektyvnosti diialnosti pidpriemstva v zabezpechenni yikh ekonomichnoi bezpeky [Criteria for evaluating the effectiveness of the enterprise's activity in ensuring their economic security]. Ekonomichniy prostir = Economic space, No. 151, P. 185–200 [in Ukrainian].
4. Hlushko, A. D., Bykova, M. V. (2023). Upravlinnia efektyvnistiu operatsiinoiu diialnistiu pidpriemstva v aspekti zabezpechennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky [Management of the efficiency of the operational activity of the enterprise in the aspect of ensuring financial and economic security]. Ekonomichniy prostir = Economic space, No. 184, P. 143–147 [in Ukrainian].
5. Horal, L. T., Prokopiv, M. I. (2017). Funktsii ekonomichnoi bezpeky yak mekhanizm pidvyshchennia efektyvnosti diialnosti promyslovykh pidpriemstv naftohazovoho kompleksu [Functions of economic security as a mechanism for increasing the efficiency of industrial enterprises of the oil and gas complex]. Molodyi vchenyi = Young scientist, No. 11, P. 1123–1126 [in Ukrainian].
6. Hrechko, A. V., Prokopenko, Ya. H. (2016). Doslidzhennia stanu ekonomichnoi bezpeky DP «Antonov» z metoiu pidvyshchennia efektyvnosti diialnosti pidpriemstva [Research on the state of economic security of SE «Antonov» in order to improve the efficiency of the enterprise]. Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnogo

universytetu. Ser. : Ekonomichni nauky = Scientific Bulletin of the Kherson State University. Ser. : Economic sciences, Issue 21(1), P. 84–87 [in Ukrainian].

7. Manina, L. I., Bychkov, Ya. M., Yelnikov, A. S. (2015). Vplyv sotsialno–psykholohichnykh aspektiv bezpeky na efektyvnist diialnosti pidpriemstv [Influence of socio–psychological aspects of security on the effectiveness of enterprises]. Stroytelstvo. Materialovedenye. Mashynostroenye. Seryia: Bezopasnost zhyznediatelnosti = Stroytelstvo. Materials science. Mechanical engineering Series: Safety of life, Issue 83, P. 150–154 [in Ukrainian].

8. Melikhova, T. O. (2017). Obgruntuvannya vplyvu dii faktora chasu na vyznachennia ekonomichnoi efektyvnosti hospodarskoi diialnosti pidpriemstva pry vprovadzhenni systemy ekonomichnoi bezpeky [Justification of the effect of the time factor on determining the economic efficiency of the enterprise's economic activity when implementing the economic security system]. Derzhava ta rehiony. Serii : Ekonomika ta pidpriemnytstvo = State and Regions. Series: Economy and entrepreneurship, No. 6, P. 52–57 [in Ukrainian].

9. Muzyka, T. P. (2012). Teoretyko–metodychni aspekty efektyvnoi systemy ekonomichnoi bezpeky ahropidpriemnytskoi diialnosti [Theoretical and methodological aspects of an effective system of economic security of agro–business activity]. Naukovyi visnyk Lvivskoho derzhavnogo universytetu vnutrishnikh sprav. serii ekonomichna = Scientific Bulletin of the Lviv State University of Internal Affairs. economic series, Issue 1, P. 151–162 [in Ukrainian].

10. Poltinina, O. P. (2021). Zabezpechennia efektyvnosti finansovoi diialnosti na osnovi kontrolinhu v systemi zabezpechennia finansovoi bezpeky sub'ektiv pidpriemnytstva [Ensuring the effectiveness of financial activity on the basis of controlling in the system of ensuring financial security of business entities]. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti = Bulletin of the Economy of Transport and Industry, Issue 39, P. 64–67 [in Ukrainian].

11. Puzyrova, P. (2020). Using benchmarking to facilitate effective business development management [Benchmarking yak element upravlinnia efektyvnym rozvytkom biznesu]. Visnyk Kyivskoho natsionalnogo universytetu tekhnolohii ta dyzainu. Serii Ekonomichni nauky = Bulletin of Kyiv National University of Technologies and Design. Economic sciences series, No. 1 (143), P. 69–78 [in Ukrainian].

12. Puzyrova, P. V. (2011). Finansova bezpeka pidpriemstva, yak faktor zmitsnennia yoho maibutnoho rozvytku [Financial security of the enterprise as a factor in strengthening its future development]. Problemy

ta perspektyvy rozvytku rehionalnoi rynkovoi ekonomiky : materialy VI Mizhnarodnoi naukovo–praktychnoi konferentsii aspirantiv, molodykh uchenykh ta naukovtsiv = Problems and prospects for the development of the regional market economy: materials of the VI International scientific and practical conference of graduate students, young scientists and scientists, Kremenchuk, May 12–14, 2011, T. 4, Kremenchuk: KI DUEP named after Alfred Nobel, P. 5–7 [in Ukrainian].

13. Puzyrova, P. V. (2019). Finansovo–ekonomichna bezpeka, yak faktor zabezpechennia rozvytku pidpriemstv [Financial and economic security as a factor in ensuring the development of enterprises]. Suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku ekonomiky, obliku, finansiv i prava : zbirnyk tez dopovidei Mizhnarodnoi naukovo–praktychnoi konferentsii = Current state, problems and prospects for the development of economics, accounting, finance and law: a collection of abstracts of reports of the International Scientific and Practical Conference, m Poltava, July 12, 2019, Part 2, Poltava: TS-FEND, P. 61–62 [in Ukrainian].

14. Puzyrova, P. V. (2019). Osnovy upravlinnia finansovo–ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemstv v suchasnykh umovakh [Fundamentals of managing the financial and economic security of enterprises in modern conditions]. Svit ekonomichnoi nauky : zbirnyk tez dopovidei za materialamy mizhnarodnoi naukovo–praktychnoi internet–konferentsii ekonomichnogo spriamuvannia = The world of economic science: a collection of abstracts of reports based on the materials of the international scientific and practical internet conference of economic direction, Ternopil, October 30 of 2019, Issue 17, Ternopil: FO–P Shpak V. B., P. 31–33 [in Ukrainian].

15. Puzyrova, P. V. Pokalchuk, O., Svyrydov, A. (2023). Formuvannia mekhanizmu ekonomichnoi bezpeky pidpriemstv u fokusi innovatsiinoho stratehichnogo rozvytku [Formation of the mechanism of economic security of enterprises in the focus of innovative strategic development]. Upravlinnia biznes–protsesamy ta tekhnolohichnyimi innovatsiiamy v suchasnykh umovakh ta v pislivoienni period = Management of business processes and technological innovations in the current context and in the post–war period : a collection of abstracts of reports of the International Scientific Conference, Kyiv, October 10–11, 2023, Part 2, Kyiv: NTU, P. 140–143 [in Ukrainian].

16. Rumyk, I., Pylypenko, O. (2021). Upravlinnia finansovo–hospodarskoio diialnistiu intehrovanykh pidpriemstv na innovatsiinykh zasadakh [Management of financial and economic activities of integrated enterprises on an innovative basis]. Science Notes of KROK

University, Vol. 2, No. 62, P. 166–175. <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2021-62-166-175> [in Ukrainian].

17. Semenov, K. S. Odynets, R. V. (2024). Upravlinnia bezpekoiu pidpriemstv za dopomohoiu smart-system [Security management of enterprises using smart systems]. Imperatyvy ekonomichnoho zrostantia v konteksti realizatsii Hlobalnykh tsilei staloho rozvytku = Imperatives of economic growth in the context of the implementation of the Global Goals of Sustainable Development: materials of the 5th International Scientific and Practical Internet Conference, Kyiv, April 23, 2024, Kyiv: KNUTD, P. 185–187 [in Ukrainian].

18. Synytsia, S. V., Puzyrova, P. V. (2024). Biznes-struktury ta biznes-protsesy: efektyvnist ta osoblyvosti [Business structures and business processes: efficiency and peculiarities]. Naukovi vymir osmyslennia ta poshuku optymalnykh modelei rozvytku Ukrainy: marketynhovyi, ekonomichni, finansovi ta upravlinskyi aspekty = The scientific dimension of understanding and research optimal models of the development of ukraine: marketing, economic, financial and management aspects : collection of materials of the International Scientific and Practical Conference, Kyiv, March 04–05, 2024, Kyiv: APSVT, P. 247–248 [in Ukrainian].

19. Tkachenko, S. O. (2013). Prohnozuvannia efektyvnosti diialnosti – skladova systemy bezpeky sub'iektiv sfery obihu [Forecasting the effectiveness of activity – a component of the security system of subjects in the sphere of circulation]. Visnyk Chernihivskoho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Seriiia : Ekonomichni nauky = Bulletin of the Chernihiv State University of Technology. Series: Economic sciences, No. 1, P. 26–30 [in Ukrainian].

20. Tkachenko, V., Tkachenko, I., Puzyrova, P., Klochko, A. (2019). Organizational and economic mechanism of a business security as a guarantee of its sustainable development. Virtual Economics = Virtual Economics, Vol. 2, No. 4, P. 71–85, URL: <https://virtual-economics.eu/index.php/VE/article/view/35> [in English].

Data about the authors

Ihor Rumyk,

Head of the Department of Economics and Finance KROK University,

Doctor of Science in Economics, Professor

e-mail: ihorryumyk@yahoo.com

Polina Puzyrova,

Associate Professor of the Department of Smart Economics, Kyiv National University of Technologies and Design, Doctor of Science in Economics, Professor

e-mail: puzyrova@ukr.net

Khaliliaeva Olena,

Graduate student of the Department of Analysis and Forecasting of International Trade, State Research Institute of Informatization and Modeling of Economy

e-mail: a.ha@i.ua

Kyrylo Semenov,

Master student of the Department of of Smart Economics, Kyiv National University of Technologies and Design

e-mail: kirysatosan@gmail.com

Дані про авторів

Румик Ігор Іванович,

завідувач кафедри економіки та фінансів, ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», д.е.н., професор

e-mail: ihorryumyk@yahoo.com

Пузирьова Поліна Володимирівна,

доцент кафедри смарт-економіки, Київський національний університет технологій та дизайну, д.е.н., професор

e-mail: puzyrova@ukr.net

Халіляєва Олена Валеріївна,

аспірант відділу аналізу і прогнозування міжнародної торгівлі, Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки

e-mail: a.ha@i.ua

Семенов Кирило Сергійович,

магістр кафедри смарт-економіки, Київський національний університет технологій та дизайну

e-mail: kirysatosan@gmail.com

ЗМІСТ

Макроекономічні аспекти сучасної економіки

РУСІНА Ю. О. Бюджетний процес в Україні в контексті воєнного стану: особливості та перспективи	5
ПУЗИРЬОВА П. В., ПИЛИПЕНКО О. О., ГОНЧАРУК Є. Л. Методичні підходи до формування та розвитку економічного потенціалу транснаціональних корпорацій в умовах турбулентності та ризику	10
СЕМЕНОВ О. С. Координація монетарної та фіскальної політики в Україні з метою післявоєнного відновлення економіки.....	18

Інноваційно-інвестиційна політика

МОЛНАР О. С., БРЕНЗОВИЧ О. І., ПОЛЯКОВ В. В. Проблема встановлення макроекономічної рівноваги в економіці України.....	27
ШАБРАНЬКА Н. І., МАРИНІНА С. В. Побудова державної політики безпеки праці на інвестиційно-інноваційних засадах економічного розвитку	32
ШАЦЬКА З. Я., КЛІМЕНКО А. Ю., ПОТЄХІНА М. П. Діяльність міжнародних інвестиційних фондів під час війни та післявоєнного відновлення України.....	38
КАЙДАНОВИЧ В. В. Інноваційне майбутнє підприємств галузі харчової промисловості.....	44

Економічні проблеми розвитку галузей та видів економічної діяльності

БЕБКО С. В., ВЕРБОВЕЦЬКИЙ М. І. Стратегічні підходи до формування та розвитку товарної політики підприємства в умовах післявоєнного відновлення	51
КРАМЧЕНКО Р. А. Підходи до формування виробничої програми підприємства	59
МЕЛЬНИК Л. С., ПУЗИРЬОВА П. В., РАТИНСЬКА О. С., ДЕЙНЕКО О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств в умовах воєнного стану.....	63
ПУЗИРЬОВА П. В., СВИРИДОВ А. О., САМОЙЛЕНКО Р. Л., БАЛОВ Г. Ю. Стратегічні орієнтири розвитку та ефективної діяльності інтегрованих структур міжнародного бізнесу у післявоєнному періоді	70
ОСАДЧУК О. П., ШЕРЕМЕТІНСЬКИЙ М. А. Напрямки удосконалення системи менеджменту персоналу на сучасному підприємстві.....	77
КРАСНЯК О. П., ГАРБАР В. А. Кадрова безпека в системі управління персоналом як складова економічної безпеки підприємств	84
КРУПСЬКИЙ В. С. Інтеграція українського сільського господарства в європейський ринок.....	93
РУМИК І. І., ПУЗИРЬОВА П. В., ХАЛІЛЯЄВА О. В., СЕМЕНОВ К. С. Методичні підходи до оцінювання ефективності діяльності підприємства в контексті економічної безпеки.....	98

Рецензії, коментарі, відгуки

Рецензія на монографію «Аграрний сектор України: сировинна пастка», частина II, підготовлену доктором економічних наук, професором Могильним Олексієм Миколайовичем.....	107
--	-----

CONTENT

Macro-economic aspects of modern economy

RUSINA Yu. O. The budget process in Ukraine in the context of martial law: features and prospects	5
PUZYROVA P. V., PYLYPENKO O. O., HONCHARUK Ye. L. Methodological approaches to the formation and development of the economic potential of transnational corporations in conditions of turbulence and risk	10
SEMENOV O. S. Monetary and fiscal policy coordination in Ukraine with the purpose of post-war recovery of the economy	18

Innovation and investment policy

MOLNAR O. S., BREZOVYCH O. I., POLIAKOV V. V. The problem of establishing macroeconomic equilibrium in the economy of Ukraine	27
SHABRANSKA N. I., MARYNINA S. V. Structure of the state policy of labor safety on the investment and innovation basis of economic development.....	32
SHATSKA Z. Ya., KLIMENKO A. Yu., POTEHINA M. P. Activities of international investment funds during the war and post-war reconstruction of Ukraine.....	38
KAIDANOVYCH V. V. Innovative future of food industry enterprises	44

Economic problems of development of branches and types of economic activity

BEBKO S. V., VERBOVETSKYI M. I. Strategic approaches to the formation and development of the enterprise's commodity policy in the conditions of post-war recovery	51
KRAMCHENKO R. A. Approaches to the formation of the production program of the enterprise	59
MELNYK L. S., PUZYROVA P. V., RATYNSKA O. S., DEINEKO O. I. Competitiveness management of enterprises under martial law	63
PUZYROVA P. V., SVYRYDOV A. O., SAMOYLENKO R. L., BALOV H. Yu. Strategic directions for the development and effective operation of integrated international business structures in the post-war period.....	70
OSADCHUK O. P., SHEREMETYSKYJ M. A. Directions for improving the personnel management system at a modern enterprise.....	77
KRASNYAK O. P., HARBAR V. A. Personnel security in the personnel management system as a component of the economic security of enterprises.....	84
KRUPSKYI V. S. Integration of Ukrainian agriculture into the European market.....	93
RUMYK I. I., PUZYROVA P. V., KHALILIAEVA O. V., SEMENOV K. S. Methodological approaches to assessing the efficiency of an enterprise in the context of economic security.....	98

Reviews, comments, reviews

Review to the monograph «Agrarian sector of Ukraine: raw material trap», part II, prepared by Doctor of Economic Sciences, Professor Oleksiy Mykolayovych Mohylyny.....	107
---	-----